ครู = ชอบหรือใช่

นำเสนอเมื่อ : 2 มี.ค. 2558

หากถูกถาม? โตขึ้นหนูอยากเป็นอะไร กว่าครึ่งจะมีคำตอบ “หนูอยากเป็นครูค่ะ” หรือ “ผมอยากเป็นครูครับ” แรงบันดาลใจในวัยเด็ก ทำให้เด็กๆ เหล่านี้ก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยเพื่อเรียน “ครู” และได้เป็น “ครู” ตามที่ฝันไว้ แต่กว่าที่พวกเขาและเธอจะรู้ว่า “ครู” คืออาชีพที่ตัวเองต้องการทำงานจริงๆ หรือไม่นั้น ต้องรอทดสอบวิชาที่ตนได้เรียนมาถึงปีที่ 4 ที่จะได้เป็น “ครูฝึกสอน” ถ้าเกิดไม่ชอบขึ้นมาละ...จะทำอย่างไร? แต่มีนักศึกษาอีกกลุ่มหนึ่ง สามารถสร้างพื้นที่เล็กๆ เพื่อให้เพื่อนนักศึกษาภายใต้โครงการครูเพื่อศิษย์ โดยกลุ่มครูอาสา ม.ราชภัฏสงขลา เป็นเวทีให้พวกเธอ เขา ได้เรียนรู้การเป็นครูจริงๆ ก่อนใคร นอกจากเพื่อตามหาคำตอบมาเป็น “ครูเพราะชอบหรือแค่ใช่” เท่านั้น แต่ยังได้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมอีกด้วย

โครงการครูเพื่อศิษย์ มีแนวคิดเพื่อแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูในปัจจุบันคือ เมื่อจบไปแล้วบางคนไม่สามารถนำ “ความรู้” ที่ได้ไปปฏิบัติจริง เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาที่ผ่านมาเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ทำให้นักศึกษาขาด “กระบวนการเรียนรู้” ไม่เกิดความภาคภูมิใจในวิชาชีพครูอย่างเป็นรูปธรรม และขาดจิตวิญญาณความเป็นครู กลุ่มจึงคิดที่จะรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองและเครือข่ายเพื่อนนักศึกษาครู ด้วยการจัดตั้งกลุ่ม “ครูเพื่อศิษย์” ที่มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมคือ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูเพื่อศิษย์ โดยการจัดอบรมเสวนา จัดกิจกรรมเรียนรู้จากพื้นที่จริง สร้างเพจให้ความรู้เรื่องครูเพื่อศิษย์ เพื่อฝึกทักษะการจัดการเรียนการสอนจากการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีจิตวิญญาณความเป็นครูเพิ่มขึ้น

“ครูที่ดีก็มีเยอะ ครูที่ไม่ดีก็มีเยอะ เราในฐานะนักศึกษาครุศาสตร์เห็นว่าครูที่ไปสอนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ไม่เกิดประโยชน์ ไม่ได้ถ่ายทอดคุณธรรม ไม่รักในวิชาชีพครู พวกเราเป็นแกนนำนักศึกษาอยู่ จึงรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างผู้นำนักศึกษาวิชาชีพครูที่จะไปเป็นครูในวันข้างหน้า เพราะครูสอนตามหลักสูตรเท่านั้น ความเป็นความตายของชาติอยู่ในมือครู จึงอยากเสริมสร้างกลุ่มให้เข้มแข็ง” นายกรวิชญ์ มหาวงค์ หนึ่งในแกนนำกล่าว

นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 37 คนไปฝึกสอนที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านบาโรย อ.สะเดา จ.สงขลา โดยมีกิจกรรมจัดการเรียนการสอนทั้ง 7 กลุ่มสาระให้กับนักเรียนระดับอนุบาล 1-ประถมปีที่ 6 กิจกรรมมีแค่สองวันผ่านพ้นไปแล้ว แต่ได้สร้างความประทับใจและสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นภายในจิตใจนักศึกษา ฟังเสียงสะท้อนการเข้าร่วมโครงการของนักศึกษาว่า

นี่คือขั้นบันไดสู่ความเป็นครู

น.ส.นิภาวรรณ ทองจินดา (มิว) คณะครุศาสตร์ “การเป็นนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง ไม่มีประสบการณ์การสอนมากอนเลย ไปถึงก็ไปสอนเลย ขอสะทอนสิ่งที่ได้จากการไปคายคือ การที่เราได้ไปลงมือทำ ได้ปฏิบัติจริง ได้นำตัวตนของเราออกไปใช้กับนักเรียน ถ้าเราเรียนในห้องเรียนเราไม่ได้ทำขนาดนี้ หรือไม่ก็ได้ทำตอนที่เราอยู่ในปีสุดท้าย การเข้ารวมโครงการนี้จึงเปรียบเป็นบันไดขั้นที่หนึ่งสูการเป็นครูที่ดี เป็นเทียนเลมหนึ่งที่จะเป็นแสงสองสวางตอไปได”

ชอบหรือใช่คำตอบให้กับตนเอง

น.ส.เสาวลักษณ์ มาบัว (ฝน) อายุ 20 ปี 1 เอกการศึกษาปฐมวัย “ส่วนใหญ่นักศึกษาที่เข้ามาเรียน จะเข้ามาด้วยความชอบ แต่อาจจะใชหรือไม่ใช่ก็ไมรู้ การไปค่ายทำให้รูวากอนหนาที่เราคิดวาชอบเด็กปฐมวัย แตพอไปสอนจริงๆ ก็ถามตัวเองว่าเราพรอมไหมที่จะตองไปลางอีให้เด็ก ไมรูภูมิหลังเด็กมากอน พอไปค่ายเห็นภาพครูลางอีให้เด็ก หาเหาให้เด็ก ซึ่งเยอะมาก ถ้าคุณไม่มีน้ำใจตรงนี้ หรือรักเขาจริงๆ คุณทำได้ไหม ทำให้เห็นวาการเป็นครูไม่ใชแคเราชอบก็จะเป็นได ทำให้นองๆ หลายๆ คนที่กลับมาสะท้อนตัวเองว่าตัวเองใชหรือเปลา บางคนกลับมาแล้วบอกเหนื่อย บางคนท้อแต่จะสู้ต่อ”

มากกว่าความเป็นครู

น.ส.รุ่งฤดี หนูม่วง (รุ่ง) อายุ 21 ปี 2 เอกคณิตศาสตร์ “ตอนแรกมีการเตรียมสื่อการสอน ก็เตรียมในฐานะนักศึกษาครูไม่ได้รูสึกอะไรมากมาย คิดว่าเรามาหาประสบการณ์ เริ่มขั้นตอนเข้าห้องเรียน ความรูสึกคือเด็กทุกคนอยู่ในความรับผิดชอบของเรา ชวงแรกของการสอนครูประจำชั้นจะมาสังเกตการณ์อยู่แล้ว มีเหตุการณ์ที่ดิฉันเจอคือมีเด็กนักเรียนคนหนึ่งอุจจาระใส่กางเกง ตอนแรกครูก็จะบอกไวกอนเลยว่ามีเด็กคนหนึ่งที่ไมคอยรูเรื่อง ชอบอุจจาระใส่กางเกง จะนั่งหน้าสุด นั่งอยู่คนเดียวดูโดดเดี่ยวมาก เด็กเกิดอุจจาระใส่กางเกง วินาทีนั้นดิฉันรูสึกวาเด็กแคอุจจาระเอง ความรูสึกตอนนั้นเราไม่ใชนักศึกษา เราคือครูที่ตองทำหน้าที่ครูทุกอยาง ครูก็บอกไวก่อนถ้าเด็กอุจจาระให้ไปเรียกได้แต่ดิฉันก็จัดการเอง พาเด็กไปห้องน้ำล้างน้ำ ล้างตัว และพากลับมานั่งที่เดิมเพื่อไม่ให้เกิดปมดอย และก็สอนว่าถ้าจะอุจจาระให้บอกคุณครู ไม่ต้องกลัว และไปบอกเพื่อนๆ ที่ล้อเขาว่าการล้อเลียนเพื่อนมันเป็นสิ่งไม่ดี เหตุการณ์นี้ถือว่าเป็นประสบการณ์ที่ดิฉันได้แม้เรียนเพียงปี 2 ได้มากกว่าความรู้จากวิชาชีพ เพราะได้คุณธรรมติดตัวมาด้วย ทำให้มุมมองความคิดเราเปลี่ยนไปกลายเป็นผู้ให้มากขึ้น”

ชอบหรือใช่? อาจจะเป็นปัญหาที่วงการศึกษาไม่ได้นึกถึงมากนัก แค่ชอบแต่ไม่ใช่ อาจจะส่งผลทำให้คนที่เป็นครูขาดจิตสำนึกบางอย่างไป การเปิดพื้นที่แบบนี้ตั้งแต่ปีแรกๆ ของการเรียนอาจจะช่วยให้ได “ครูตัวจริง” นี่คือโครงการครูเพื่อศิษย์ ที่มีแนวคิดดีๆ ฝากไว้กับสังคมไทย โครงการนี้อยู่ภายใต้โครงการพลังพลเมืองเยาวชน (กลุ่มมหาวิทยาลัย) ดำเนินงานโดยสงขลาฟอรั่ม

สนับสนุนโดยมูลนิธิสยามกัมมาจล ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ที่มา หนังสือพิมพ์บ้านเมือง วันอาทิตย์ ที่ 01 มีนาคม พ.ศ. 2558